

**YLEISET PERIAATTEET, JOTKA KOSKEVAT KAIKKIA ROTUJA JA JOIHIN
ULKOMUOTOTUOMAREIDEN TULEE KIINNITTÄÄ HUOMIOTA ULKOMUOTOARVOSTELUSSA:**

1. Epäterve rakenne - jokaisen koiran tulee kyetä liikkumaan vaivattomasti, mikä tulee todentaa näyttelyssä koiraa riittävästi liikuttamalla.

huomioitava mm.

- ontuvaa koiraa ei saa palkita
- jäykät välikämmenet (pukinjalka)
- liioitellusti kulmautuneet, jäykät kintereet (sirppikinner)
- liian niukasti kulmautuneet, ylimenevät kintereet
- liian niukasti kulmautuneet polvet
- äärimmäisen hento luusto

2. Kondrodystrofia

- kondrodystrofisilla roduilla liian käyrät eturaajat
- kondrodystrofiset piirteet muilla roduilla.

3. Hengitysvaikeudet - johtuvat usein liioitellusta brakykefaliasta. Koiralla ei saa olla liian lyhyt kuono.

- koiralla kuuluu olla vaivaton hengitys myös liikkeessä
- selvästi äänekäs tai vaikeutunut hengitys on vakava virhe
- normaalit riittävän suuret sieraimet, sieraimet eivät saa olla litistyneet, pienet tai edes osittain ihopoimujen peittämät

4. Liioiteltu löysä nahka

huomioitava

- liioitellut poimut esim. kirsun päällä ja varsinkin sieraimiin ulottuva poimu sekä silmään osuva poimu (liittyvät usein liian lyhyeen kuonoon)
- yleisesti liian löysä nahka missä tahansa rungossa, raajoissa tai päässä
- runsas poimuttuminen rungossa

5. Iho-ongelmat

huomioitava

- ärsyyntynyt iho, esim. voimakkaat värjäytymät raajoissa ja varpaissa
- ärsyyntyneet korvakäytävät ja korvalehdet, johtuen ahtaista korvakäytävistä, luonnottoman alaskiinnittyneistä tai liian raskaista korvista

6. Karvattomuus tai puutteellinen, ohut karvapeite, jota esiintyy mm. nivustaipeissa, korvien ulkopinnalla ja reisien sisäpinnoilla.

7. Silmät

huomioitava

- selvästi ulkonevat silmät (mulkosilmät)
- riippuvat selvästi avoimet silmäluomet
- sisäänpäin kiertyneet luomet (entropium)
- ulospäin kiertyneet luomet (ektropium)
- voimakkaasti vuotavat silmät, jotka selvästi värjäävät turkkia silmien alla
- liian pienet, luonnottoman syvällä olevat silmät

8. Purenta

huomioitava

- liian kapeat alaleuat
- ikeneen painuneet kulmahampaat
- vinoleuka
- karvattomia rotuja lukuun ottamatta yli puolen premolaarien puuttuminen tai vähemmän kuin viisi etuhammasta ylä- tai alaleuassa
- äärimmäisen pienet hampaat
- roikkuva, halvaantunut kieli
- koiralla on oltava terveet ikenet

9. Täydellinen pigmentin puutos

huomioitava

- kirsu ja huulet (erityisesti valkoiset rodut). Tällä ei tarkoiteta ns. talvikirsua.

10. Häntämutka - normaalisti pitkähäntäisillä koirilla (muilla kuin ns. luonnontöpo-rotujen töpöhäntäisillä yksilöillä)

11. Selvästi havaittava kallon aukile

Esimerkkirotuja, joilla esiintyy yleisissä periaatteissa mainittuja ongelmia:

1. Epäterve rakenne:

ontuminen: basset hound, berninpaimenkoira, chow chow, clumberinspanieli, japanese chin, kiinanpalatsikoira, labradorinnoutaja, mastiffirodot, ranskanbulldoggi, skyenterrieri, viiriäiskoira, welsh corgi pembroke

sirppikinner: saksanpaimenkoira

liian niukasti kulmutuneet takaraajat: chow chow, mastiffirodot

äärimmäisen hento luusto: italianvinttikoira, prahanrottakoira, venäjäntoy

2. Kondrodystrofia muilla roduilla: harmaa norjanhervikoira, punainen irlanninsetteri

3. Hengitysvaikeudet: amerikanstaffordshirenterrieri, bordeauxindoggi, chihuahuat, chow chow, englanninbulldoggi, griffonit, japanese chin, kiinanpalatsikoira, mopsi, norwichinterrieri, petit brabancon, ranskanbulldoggi, shih tzu, staffordshirenterrieri, yorkshirenterrieri

4. Liioiteltu löysä nahka: basset hound, fila brasileiro, sharpei

5. Iho-ongelmat: bassetit, bichon frise, bracco italiano, bullterrieri, chow chow, dogo argentino, japanese chin, mastiffi, mopsi, pyreneittenmastiffi, saukkoikoira, setterit, valkoinen länsiylämaaninterrieri, vihikoira. Lisäksi kovettuneet päkiät erityisesti roduilla: bedlingtoninterrieri, irlanninterrieri, kromfohländer

6. Karvattomuus tai puutteellinen, ohut karvapeite: amerikanstaffordshirenterrieri, amerikanvesispanieli, bullterrierit, chesapeakekelahdenoutaja, chihuahuat, dobermanni, englanninkääpiöterrieri, irlanninvesispanieli, italianvinttikoira, kiharakarvainen noutaja, kääpiöpinseri, manchesterinterrieri, mudi, mäyräkoira, pomeranian, pumi, staffordshirenterrieri, tanskandoggi, venäjäntoy, weimarinseisoja

7. Silmät: basset hound, bedlingtoninterrieri, bichon frisé, bullterrieri, colliet, coton de tulear, fila brasileiro, japaninpystykorva, sharpei

8. Purenta: bokseri, bullmastiffi, bullterrierit, chihuahuat, griffonit, japanese chin, kiinanpalatsikoira, leonberginkoira, kiinanharjakoira, meksikon karvattomatkoirat, perunkarvattomatkoirat, petit brabancon, sileäkarvainen noutaja, tiibetinspanieli, valkoinen länsiylämaaninterrieri, yorkshirenterrieri

9. Täydellinen pigmentin puutos: bullterrieri, dalmatiankoira

10. Häntämutkan esiintyminen sallitaan:

Ns. luonnontöpö-roduilla hännän olessa töpö tai lyhyt: australianpaimenkoira, australian töpöhäntäinen karjakoira, bokseri, bourbonnaisenseisoja, brasilianterrieri, bretoni, entlebuchinpaimenkoira, espanjanvesikoira, itävallanpinseri, jackrussellinterrieri, karjalankarhukoira, kroatianpaimenkoira, länsigöötanmaanpystykorva, mudi, polski owzarek niziny, pyreneittenpaimenkoira, schipperke, taskalais-ruotsalainen pihakoira, welsh corgi pembroke. Listaa voidaan täydentää geenitutkimusten perusteella.

Rotumääritelmän ohjetta noudatetaan seuraavilla roduilla, joilla ei ole luonnontöpö-mutaatiota, mutta jotka ovat töpöhäntäisiä: ranskanbulldoggi, englanninbulldoggi, bostoninterrieri

Häntämutkat sallitaan sekä pitkä- että töpöhäntäisillä yksilöillä: kingcharlesinspanieli

11. Selvästi havaittava kallon aukile: chihuahuat, pomeranian

Esimerkkejä roduissa esiintyvistä ongelmista:**FCI1**

---

saksanpaimenkoira	karpinselästä ja sirppikintereestä johtuvat epänormaalit liikkeet
-------------------	---

FCI2

---

bordeauxindoggi	liioitellut poimut, hengitysvaikeudet, tulehtuneet silmät, puutteelliset takaosan kulmaukset, liioiteltu massa
englanninbulldoggi	hengitysvaikeudet, ahtaat sieraimet, hännättömyys, peräaukon peittävä liian lyhyt häntä, täysin puutteelliset takakulmaukset, liialliset ihopoimut naamassa
mastiffi	liioiteltu massa, iho-ongelmat, ontuminen, puutteelliset takaosan kulmaukset
napolinmastiffi	liialliset ihopoimut, löysä nahka, epäterve rakenne, ontuminen, puutteelliset takaosan kulmaukset
pyreneittenmastiffi	iho-ongelmat ja värjäytymät, liioiteltu massa, roikkuvat silmäluomet
shar pei	hampaat peittävät alahuulet, liioitellut poimut, silmien pitää näkyä eivätkä ne saa olla tulehtuneet, tulehtuneet korvat

FCI3

---

amerikanstaffordshirenterrieri	hengitysvaikeudet, ikeniin painuvat alakulmahampaat, puutteellinen karvapeite, roikkuvat silmäluomet
bullterrierit	liioitellusta kallon rakenteesta johtuvat puutteelliset alaleuat ja ikeneen painuvat alakulmahampaat, iho-ongelmat, liian pienet silmät/entropium
norwichinterrieri	hengitysvaikeudet
staffordshirenterrieri	hengitysvaikeudet, ikeniin painuvat alakulmahampaat, puutteellinen karvapeite, roikkuvat silmäluomet

FCI5

---

amerikanakita chow chow	ylimenevät kintereet hengitysvaikeudet, liian löysä nahka, jolloin ihopoimut osuvat silmään, ylimenevät kintereet ja suorat polvikulmaukset, puutteellinen karvapeite ja iho-ongelmat
pomeranian	selvästi havaittava kallon aukile

FCI6

---

basset hound	liika löysä nahka, liian pieni maavara, roikkuvat luomet, iho-ongelmat, korvat oltava terveet
vihikoira	liika löysä nahka, roikkuvat luomet, iho-ongelmat, korvat oltava terveet

FCI9

---

bostoninterrieri	hengitysvaikeudet
chihuahuat	selvästi havaittava kallon aukile
japanese chin	hengitysvaikeudet, jotka johtuvat esim. ahtaista sieraimista, aukileet, epäterveet takaliikkeet, vino alaleuka
kiinanharjakoira	tulehtunut iho (karvattomilla yksilöillä tulisi hyväksyä hajanaisia karvoja myös rungossa ja hammaspuutoksia, jotka kuuluvat karvattomuustekijään)
kiinanpalatsikoira	hengitysvaikeudet jotka johtuvat ahtaista sieraimista ja nahkavekin ulottumisesta kirsun päälle, liian suuret silmät, liioitellut kondrodystrofiset piirteet
mopsi	hengitysvaikeudet jotka johtuvat esim. ahtaista pienistä sieraimista ja nahkavekin ulottumisesta kirsun päälle, liika ihon poimuttuminen niskassa ja rungossa, iho-ongelmat

ranskanbulldoggi

hengitysvaikeudet jotka johtuvat ahtaista pienistä sieraimista, hännättömyys, peräaukon peittävä liian lyhyt häntä, vino purenta, ulkonevat silmät ja roikkuvat silmäluomet

---